

Päivämäärä

31.5.2006

Dnro

2482/01/2006

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

15.6.2006 - toistaiseksi

Muuttaa

Swine vesicular -taudin vastustamisesta 22 päivänä syyskuuta 1995 annettu maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätös (31/EEO/95)

Valtuutussäännökset

Eläintautilaki (55/1980) 8 § 4 momentti, 12 § 2 momentti (muut. 303/2006) ja 13 § 2 momentti (muut. 809/92 ja 424/94)
Eläintautien vastustamisesta eläinten kuljetuksessa annettu asetus (1363/94) 5, 6 ja 14 §

Vastaavat EY-säädökset

-

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
swine vesicular -taudin vastustamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön
eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksen muuttamisesta**

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti

muutetaan swine vesicular -taudin vastustamisesta 22 päivänä syyskuuta 1995 annetun maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksen (31/EEO/95) 1. kohta, 4.2. kohdan ensimmäinen kappale sekä 5.1., 5.2., 6.1., 6.2., 6.3., 6.6., 8., 10.3., 11., 13.2., 14.–16. ja 18. kohta seuraavasti:

1. Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

- 1) *sialla* kotieläimenä pidettävää sikaa mukaan lukien tarhattava villisika;
- 2) *seropositiivisella sialla* sellaista sikaa, jolla on todettu SVD-viruksen vasta-aineita verinäytteessä;
- 3) *sentinelliporsaalla* porsasta, joka tuodaan tilalle siinä tarkoituksessa, että sitä serologisesti tutkimalla voidaan selvittää, onko tilalla tartuntaa;
- 4) *tilalla* eläintenpitoyksikköä tai muuta paikkaa, jossa pidetään sikoja pysyvästi tai väliaikaisesti;
- 5) *tartuntatilalla* tilaa, jonka eläimestä SVD-diagnoosi on vahvistettu;
- 6) *tartuntälähteellä* tilaa, kuljetusvälinettä, eläimistä saatua tuotetta tai muuta sellaista paikkaa, esinettä tai materiaalia, josta SVD-tartunta voi levitä sikoihin;
- 7) *tartunta-alueella* tilaa tai aluetta, jolla Elintarviketurvallisuusvirasto on vahvistanut esiintyvän tai jolla perustellusta syystä epäillään esiintyvän SVD-tautia;

- 8) *suojavyöhykkeellä* aluetta, jonka raja on joka kohdassa vähintään kolmen kilometrin etäisyydellä tartunta-alueesta ja johon tartunta-alue sisältyy; sekä
- 9) *valvontavyöhykkeellä* aluetta, jonka raja on joka kohdassa vähintään kymmenen kilometrin etäisyydellä tartunta-alueesta ja johon suojavyöhyke sisältyy.

4.2. Tilat, joilla on seroposiivisia, oireettomia sikoja

Jos tilalla on todettu yksi tai useampia seroposiivisia sikoja, joilla ei ole SVD- taudille tyyppisiä kliinisiä oireita eikä tilalla ole ollut yhteyksiä jo vahvistettuun tartuntalähteeseen, läänineläinlääkäriin on annettava tilalle liitteen IV mukaiset rajoittavat määräykset. Elintarviketurvallisuusvirasto määrää nämä seroposiitiviset siat tapettaviksi ja hävitettäväksi läänineläinlääkäriin valvonnassa tai vietäviksi läänineläinlääkäriin määräämään teurastamoon teurastettavaksi. Sikoja teurastamoon vietäessä on noudatettava liitteen V säännöksiä.

5.1. Kaikkien sikojen hävittäminen

Jos 4.2. kohdassa tarkoitetuista uusintaverinäytteistä tai teurastuksen yhteydessä otetuista näytteistä löytyy seroposiivisia mutta oireettomia sikoja ja jos tilalla on useita tällaisia sikoja, Elintarviketurvallisuusvirasto määrää tilan kaikki siat tapettaviksi ja hävitettäväksi läänineläinlääkäriin valvonnassa tai vietäviksi läänineläinlääkäriin määräämään teurastamoon teurastettaviksi. Sikoja teurastamoon vietäessä on noudatettava liitteen V säännöksiä.

Jos tila muodostuu kahdesta tai useammasta täysin erillisestä tuotantoyksiköstä, Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä tapettaviksi vain sen tuotantoyksikön siat, jossa on seroposiivisia eläimiä. Jos tätä poikkeusta käytetään, sovelletaan komission päätöstä 88/397/EEC, jonka määräyksiä voidaan muuttaa erikseen säädettyä menettelyä noudattaen (92/119/EEC 25 artikla).

Kun tilan siat on viety tapettaviksi, tila on puhdistettava ja desinfioitava (osaston ohje 17 /EEO/95, eläinlääkintölainsäädäntö D 25). Kun nämä toimenpiteet on suoritettu, läänineläinlääkäriin on välittömästi peruutettava antamansa liitteen IV mukaiset rajoittavat määräykset ja annettava 7. kohdan mukaiset määräykset.

5.2. Vain seroposiivisten sikojen hävittäminen

Jos uusintaverinäytteistä tai teurastuksen yhteydessä otetuista näytteistä löytyy seroposiivisia sikoja vain joitakin yksilöitä, Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä vain nämä yksilöt tapettaviksi, ellei niitä ole jo teurastettu. Tämän jälkeen on toimittava edelleen 4.2. kohdan mukaisesti.

6.1. Kriisiyksikön perustaminen

Elintarviketurvallisuusvirasto perustaa kriisiyksikön, jonka tehtävänä on avustaa läänineläinlääkäriä:

- SVD-taudin hävittämiseen tarvittavien toimenpiteiden koordinoimisessa; sekä
- laajemman epidemiologisen selvityksen tekemisessä.

6.2. Läänineläinlääkäriin tehtävät

Läänineläinlääkäriin on tehtävä epidemiologinen selvitys 3.4. kohdan mukaisesti. Lisäksi hänen on huolehdittava siitä, että taudin todennäköisen tilalle tulemisen ja 3.2. kohdan mukaisiin toimiin ryhtymisen välisenä aikana teurastettujen sikojen liha, mikäli mahdollista, jäljitetään.

6.3. Eläinten hävittäminen

Elintarviketurvallisuusvirasto määrää tartuntatilan kaikki siat tapettaviksi viipymättä. Läänineläinlääkäriin on huolehdittava tapettujen ja tilalla itsestään kuolleiden eläinten raatojen hävittämisestä siten, ettei SVD-virus pääse leviämään hävittämisen taikka siihen liittyvän kuljetuksen tai muun käsittelyn aikana.

Raadot on hävitettävä muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveys säännöistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1774/2002 (sivutuoteasetus) tarkoitettussa käsittely- tai polttolaitoksessa. Kuitenkin niillä syrjäisillä alueilla, joita tarkoitetaan eläimistä saatavien sivutuotteiden hävittämisestä syrjäisillä alueilla sekä kuolleiden lemmikkieläinten hävittämisestä annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1374/2004), raadot voidaan hävittää myös hautamalla ne mainitussa asetuksessa säädetyllä tavalla.

Silloin kuin se on taudin leviämisen estämiseksi tarpeen, raadot voidaan toisessa kappalessa säädetyistä poiketen hävittää polttamalla tai hautamalla ne tilalla tai paikassa, jossa eläinten terveydelle, kansanterveydelle ja ympäristölle aiheutuvat riskit ovat mahdollisimman vähäiset taikka toimittamalla raadot kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen (861/1997) mukaisesti hyväksytyille kaatopaikalle. Samoin perusteiden voidaan syrjäisillä alueilla lopetettujen eläinten raadot hävittää sivutuoteasetuksessa tarkoitettussa käsittely- tai polttolaitoksessa.

Jos tila muodostuu kahdesta tai useammasta täysin erillisestä tuotantoyksiköstä, Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä vain sairastuneen tuotantoyksikön siat tapettavaksi. Jos tätä poikkeusta käytetään, sovelletaan komission päätöstä 88/397/EEC, jonka määräyksiä voidaan muuttaa erikseen säädettyä menettelyä noudattaen (92/119/EEC 25 artikla).

6.6. Toimenpiteet kontaktitiloilla

Elintarviketurvallisuusvirasto voi määrätä 6.3. tai 6.4. kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovellettavaksi sellaisilla tiloilla, joille tartunta on voinut levitä tilan sijainnin takia tai jotka ovat olleet suorassa tai epäsuorassa yhteydessä tartunnan saaneeseen tilaan.

Jos läänineläinlääkäri on antanut kontaktitiloille 3.5. kohdan mukaiset määräykset, hänen on peruutettava ne seuraavissa tapauksissa:

- 1) 6.3. ja 6.4. kohdan mukaiset toimenpiteet on tehty; tai,
- 2) jos 6.3. ja 6.4. kohdissa tarkoitettuja toimenpiteitä kontaktitilalla ei tarvitse tehdä, sen jälkeen, kun kunnaneläinlääkäri on tutkinut kontaktitilan eläimet kliinisesti ja ottanut tilan eläimistä verinäytteet serologista tutkimusta varten Elintarviketurvallisuusviraston erikseen antamien ohjeiden mukaisesti, ja kaikki tutkimustulokset ovat olleet negatiivisia.

visia SVD -taudin suhteen. Tutkimukset voidaan tehdä aikaisintaan 28 vuorokauden kuluttua epäilyllä tartunnan saamisesta.

8. Suojavyöhykkeen ja valvontavyöhykkeen perustaminen

Tartunta-alueen, suojavyöhykkeen ja valvontavyöhykkeen perustamisesta säädetään kuljetusasetuksen 4 §:ssä.

Jos vyöhykkeisiin kuuluu alueita useamman jäsenvaltion alueelta, näiden valtioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimittava yhteistyössä vyöhykkeitä asetettaessa. Jos halutaan muuttaa suoja- tai valvontavyöhykkeen rajan etäisyyttä tartuntatilasta tai rajoittavien määräysten kestoaikaa, päätetään siitä erikseen säädettyä menettelyä noudattaen (92/119/EEC 26 artikla).

10.3. Serologiset tutkimukset

Kun on kulunut vähintään 28 vuorokautta siitä, kun 6.4. kohdan mukaiset alustavat puhdistus- ja desinfektioitoimenpiteet on suoritettu loppuun kaikilla tartuntatiloilla, läänineläinlääkäri määrää kunnaneläinlääkärit suorittamaan kaikilla suojavyöhykkeen tiloilla sikojen kliinisen tutkimuksen ja Elintarviketurvallisuusviraston erikseen antamien ohjeiden mukaisen serologisen kartoituksen.

11. Suojavyöhykkeen lakkauttaminen

Suojavyöhykettä koskevia säännöksiä on noudatettava siihen asti, kunnes vyöhyke kuljetusasetuksessa säädetyllä tavalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella lakkautetaan.

Läänineläinlääkäriin on ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle, kun on tehty:

- kaikki määrätyt puhdistus- ja desinfiointitoimenpiteet; sekä
- kaikilla tiloilla 10.3. kohdan mukaiset tutkimukset, ja tutkimustulokset ovat kielteiset.

Ilmoituksen perusteella Elintarviketurvallisuusviraston on tehtävä maa- ja metsätalousministeriölle esitys suojavyöhykkeen lakkauttamisesta.

Suojavyöhykkeen lakkauttamisen jälkeen vyöhykkeellä on noudatettava valvontavyöhykettä koskevia säännöksiä, kunnes ne kumotaan 14 kohdan mukaisesti.

13.2. Sikoja koskevat kuljetusrajoitukset

Sikojen kuljettaminen valvontavyöhykkeellä sijaitsevalta tilalta muualle kuin suoraan teurastamoon on sallittu vain sillä edellytyksellä, ettei lähtötilalle ole tuotu sikoja edeltävien 21 vuorokauden aikana. Tilasta vastaavan henkilön on pidettävä luetteloa sikojen kuljetuksista.

Sikojen kuljettaminen valvontavyöhykkeen ulkopuolelle on sallittua vain läänineläinlääkäriin luvalla. Läänineläinlääkäri voi myöntää luvan seuraavin ehdoin:

- 1) kunnaneläinlääkäri on kuljetusta edeltävien 48 tunnin aikana tarkastanut tilan kaikki siat ja tutkinut kuljetettavat siat kliinisesti, eikä yhdelläkään tilan sioista ole SVD-tautiin viittaavia oireita;
- 2) kuljetettavat siat on tutkittu serologisesti SVD-taudin varalta Elintarviketurvallisuusviraston erikseen antamien ohjeiden mukaisesti kuljetusta edeltävien 14 vuorokauden aikana, eikä tutkimuksessa ole löytynyt SVD-viruksen vasta-aineita;
- 3) jos siat kuljetetaan suoraan teurastamoon, serologinen tutkimus voidaan tehdä teurastuksen yhteydessä otetuista verinäytteistä. Jos näytteistä löytyy SVD-vasta-aineita, on toimittava 15. kohdan mukaisesti;
- 4) sikojen tulee olla merkittyjä korvamerkillä tai tatuoinnilla; sekä
- 5) sikojen kuljetukseen käytetyt kuorma-autot, muut kuljetusvälineet ja laitteet on pestävä ja desinfioitava kunkin kuljetuksen jälkeen.

14. Valvontavyöhykkeen lakkauttaminen

Valvontavyöhykettä koskevia säännöksiä on noudatettava siihen asti, kunnes vyöhyke kuljetusasetuksessa säädetyllä tavalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella lakkautetaan.

Läänineläinlääkäriin on ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle, kun:

- kaikki määrätyt puhdistus- ja desinfiointitoimenpiteet on tehty; sekä
- kaikki suojavyöhykkeellä suoritettavat toimenpiteet on saatu päätökseen.

15. Teurastamossa todettu SVD-tauti

Jos teurastamossa on todettu SVD-tauti sellaisessa eläimessä, jolla ei aikaisemmin ole havaittu kliinisiä taudille tyypillisiä oireita, tarkastuseläinlääkäriin on ilmoitettava asiasta viipymättä läänineläinlääkärille ja toteutettava seuraavat toimenpiteet:

- kaikki teurastamossa olevat siat on teurastettava viipymättä;
- infektoituneiden ja kontaminoituneiden sikojen ruhot ja teurasjätteet on hävitettävä tarkastuseläinlääkäriin valvonnassa siten, ettei SVD-virus leviä;
- rakennukset ja välineet, mukaan lukien kulkuneuvot on puhdistettava ja desinfioitava tarkastuseläinlääkäriin valvonnassa läänineläinlääkäriin antamien ohjeiden mukaan; sekä
- yhtään sikaa ei saa tuoda teurastettavaksi ennen kuin vähintään 24 tuntia on kulunut puhdistuksesta ja desinfioinnista.

Läänineläinlääkäriin on tehtävä epidemiologinen selvitys 3.4. kohdan mukaan sekä teurastamossa että tiloilla, jotka ovat lähettäneet sikoja kyseiseen teurastamoon. Tämän selvityksen perusteella Elintarviketurvallisuusvirasto päättää tiloille annettavista määräyksistä

ja maa- ja metsätalousministeriö mahdollisesta tartunta-alueen, suojavyöhykkeen tai valvontavyöhykkeen perustamisesta.

16. SVD-tauti luonnonvaraisissa villisioissa

Elintarviketurvallisuusvirasto antaa erikseen ohjeet toimenpiteistä epäiltäessä tai todettaessa luonnonvaraisissa villisioissa SVD-tartuntaa.

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa komissiolle tehdyistä toimenpiteistä.

18. Valmiussuunnitelma

Jokaisen läänineläinlääkärin on tehtävä läänikohtainen valmiussuunnitelma SVD-taudin varalta. Suunnitelmassa varataan käyttöön tilat, henkilökunta ja kaikki ne välineet ja tarvikkeet, joita tarvitaan taudin hävittämiseksi nopeasti ja tehokkaasti. Suunnitelma on tarkistettava vuosittain ja toimitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle tammikuun loppuun mennessä.

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 2006.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2006

Maa- ja metsätalousministeri

Juha Korkeaoja

Hallitusneuvos

Maija Salo